

Parties Interesse. Det er et for Statens sæl-
leds Vel-gavnligt Diemed, som derved tilstigtes
opnaaet, og det er uomtvisteligt, at Staten er
berettiget til at disponere over en Pengeudgift
i et saadant Diemed. Det vil ligesaa lidt kunne
nægtes, som man vil kunne nægte, at det Om-
handlede er dens baade Ret og Pligt ved
pecuniaire Opoffrelser at fremme almeennyttige
Foretagender.

Hvad dernæst angaaer Størrelsen af Er-
statningen, da skulde jeg være af den Mening,
at det er de nærværende Besiddere, der bør
holdes skadesløse, og at altsaa Rentefoden
maatte stilles saaledes, at Amortisationen af-
løber ved omtrent det 40de Aars Udgang; det
maa ikke oversees, at de nærværende Besiddere
erholde en yderligere Begunstigelse derved, at
Privilegiet capitaliseres, og saaledes dens An-
vendelse gives dem i Hænde. Jeg vilde fore-
slaae Rentefoden til 3 pCt. Jeg skulde' der-
næst ogsaa mene, at da Skattefriheden for Leh-
nenes Frihedshartkorn maa betragtes som en
personlig Forret, knyttet til den adelige Besid-
delse af Lehnet, maa den ansees at være bort-
falden ved Grundlovens § 97, og for den kan
saaledes intet Vederlag være at beregne; thi
hiint Privilegium er ikke knyttet til no-
get vist Hartkorn som saadant, men er
alene indrømmet den høiadelige Besidder af
Lehnet, og jeg skulde formene, at dersom for
Grundloven et Lehn var blevet opløst og
fulgt, da vilde ogsaa Lehnets Frihedshartkorn
være bortfalden.

Ligesom jeg troer, at Lehnens Frihartkorn
ikke kan tilkomme nogen Erstatning for Op-
hævelsen af de reent personlige Privilegier, saa-
ledes er der en anden Klasse Hartkorn, for
hvilket jeg formener at Erstatningen er sat for
høit. Det er det privilegerede matrikulerede Li-
endehartkorn, der hidtil slet ingen Landsskat har
svaret; Antallet af de hertilhørende Tdr. an-
gives forskjelligt, i Statistisk Tabelværk II til
370 Tdr., men i et Uddrag af Amtstuen's
Regnskab, som er meddeelt i Bilag II, til cirka
2000 Tdr., den beregnede Godtgjørelse vil
saaledes for hver Td. af disse udgjøre omtrent
400 Rbd. jeg skulde mene, at da det dog maa
ansees ligefrem for en Anomalie ved Loven
af 1818 om Landsskatten, da dette Hartkorn

ikke er sat til Landsskat, at dette ikke kan gjøre
Regning paa, at erholde den 4dobbelte Godt-
gjørelse mod andet privilegeret Hartkorn.

M. Drewsen: Det er første Gang, at
jeg har bedet om Ordet i denne Forsamling,
og man vil saaledes ikke nægte mig, at jeg
ikke hører til dem, som rutte med Forsamlingens
Lid. Ikke desto mindre, da denne Sag
er rykket saa langt frem, at vi nu allerede i
Diskussionen om den ere paa 4de Dag, saa
skal jeg ikke videre paa dette Stadium af Sa-
gen. udtale mig, men kun forbeholde mig min
Ret, naar Sagen kommer til den næste Læs-
ning. Jeg vil saaledes idag frasælde Ordet,
og blot udtale det Dnsse, at de mange øvrige
Talere, som fremdeles have begjært Ordet,
vilde følge mit Exempel, for at vi endelig
kunne faae en Ende paa denne Sag.

Mourier: Denne Opfordring seer jeg
mig ikke istand til at efterkomme. En meget
æret Taler (Jesperfen) har allerede igaar yttret,
at Undersøgelserne i denne Sag vel maatte
ansees som afsluttede, og da han antog, at
Alle være enige i, at Erstatning burde gives,
har han dertil føiet Dnsket om, at de Herrer,
der — saaledes saldt hans Ord — maatte have
istinde at vidtløfliggjøre denne Forhandling,
vilde beqvemme sig til at forskaane Forsam-
lingen for at høre Grundene. Det forekom-
mer mig dog ikke, at Meningerne saa ganske
udeelt have udtalt sig for, at Erstatning skal
gives, skjøndt jeg antager og haaber, at den
langt overveiende Fleerhed af Forsamlingens
Medlemmer heri vil være entig. Men idet jeg
paa en vis Maade med den ærede Taler er
enig i, at Undersøgelserne i denne Sag kunne
ansees for afsluttede, maa dette dog kun for-
staaes saaledes, at de ere afsluttede for den,
der nøiagtigt har gennemgaaet det vistnok
Meget, som er talt og skrevet om denne Sag.
Men her i Salen tør jeg ingenlunde ansee
Undersøgelserne for afsluttede; thi hvorfor
fremfattes ellers her atter og atter saadanne
Indvendinger, som i det, der om Sagen forhen er
talt og skrevet, forlangt have fundet deres Gjenbrin-
gelse? Ere saadanne Indvendinger her fremsatte
— og jeg mener, at de ere det — saa troer jeg, at
man vilde gjøre en god Sag — og som saadan
anseer jeg den Sag, jeg forsøger — at man,